

“Per a fer coses assenyades, ja ens arribarà l’edat”

Amb un congrés a Vic, que ha inclòs concurs de literatura ràpida, recital de Pau Riba o concert de VerdCel, l’Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana (AJELC) ha commemorat el seu trentè aniversari. Parlem de l’efemèride amb el president de l’entitat, Jordi López Puig.

Ens expliqueu el sentit d’una entitat com l’AJELC?

—És obvi que els objectius de l’AJELC actual han canviat en part respecte dels que es van proposar ara fa trenta anys: som dins d’una normalitat idiomàtica que aleshores no teníem. Ara ens plantegem, per un costat, donar suport i promocionar els nous talents de la literatura catalana i, per un altre, promoure que la gent jove escrigui en català.

—Per què un jove amb neguit d’escriure s’hauria d’associar?

—És cert que actualment, si vols, pots penjar els teus textos en una web, pots crear un blog, pots anar a un recital, etcètera, i que per fer tot això, per publicar o aconseguir un nom, sembla que no calgui tenir el suport d’una associació. Però l’associació et pot donar suport legal, et pot promoure publicacions... Tenim una revista, per exemple, *Lletraferida*, en què els associats poden publicar, editem cada dos anys un llibre de poesia o relats breus que té difusió a totes les zones de parla catalana... Sol, és molt difícil que ho aconseguïssis, si no és que tens un bon padrí. I això encara és més complicat que publicar.

—També hi ha la possibilitat de contacte amb més joves amb la mateixa pruija literària...

—Sí, cada mes i mig fem, a diversos llocs, allò que anomenem aplecs bohemis: la gent hi porta la seva obra i la llegeix. La resta de companys

corregim, suggerim coses que puguin ajudar, ja sigui tècnicament, lingüísticament o argumentalment. I és en aquests aplecs bohemis on realment els teus textos guanyen. Tot això, o els sopars amb escriptors que organitzem cada mes, és difícil de poder-ho fer individualment.

—Oferiu, diguem-ne, l’entrada al món literari.

—Exacte. I també al de l’aprenentatge. L’objectiu primer de la gent que és a l’AJELC és aprendre: aprendre a escriure i també a sortir una mica, diguem. Perquè els escriptors viuen en un cau, davant l’ordinador, els llibres i els seus papers, i quan es relacionen amb els amics, no hi solen parlar de literatura. L’AJELC fa que coneguis gent tan boja per escriure com tu, que aprenguis tècniques d’escriptura, que en gaudeixis. El 2011, per exemple, enguagem amb l’Ateneu Barcelonès un curs per a aprendre a recitar, perquè hi ha gent que va coixa a l’hora de fer un espectacle de poesia, amb música o sense, i que encara recita igual com llegeix.

—Assumiu la necessitat d’estendre el fet literari més enllà de la publicació, l’equivalent, per a un cantant, al concert respecte al disc.

—Som en un país on, de llibres de poesia, se’n publiquen pocs i se’n venen encara menys, però on resulta que es fan una *fotraca* —com diuen els valencians— de recitals de poesia. Moltíssims. I sempre plens. Pensa en

bars com ara l’Horiginal, que tenen recitals setmanals, o uns altres llocs com ara l’Heliogàbal, que també en programen. Som en un punt en què la poesia, sobretot sumada amb unes altres arts, com ara la música, la dansa o el teatre, arriba molt a la gent. Potser ara la poesia recitada és en un nivell de cançó popular, de cançó d’envelat. Si muntés una cosa i no hi poses com a mínim un recital de poesia, sembla que quedis coix, que no vagis a la moda.

—Per entrar a l’AJELC demaneu de tenir alguna obra publicada?

—No. Només cal tenir menys de 35 anys.

—I ganes d’escriure.

—És clar: que escriguis. Si no escrius, per molt que t’agradi llegir t’avorriràs, potser. Perquè no es tracta només d’aprendre a escriure, d’estar amb gent que escriu, sinó de divertir-se escrivint. Aquesta és la part més important. Som joves. Per a fer coses assenyades ja ens arribarà l’edat.

—Com s’entra en contacte amb l’AJELC? Una persona diu “sóc escriptor” i...

—Nosaltres normalment no ens anomenem escriptors, sinó gent que ens agrada escriure. Suposo que com que no ens guanyem la vida amb això, ens fa una mica de mandra de dir-nos escriptors.

—Però si depengués de poder-s’hi guanyar la vida, poca gent se’n podria dir, en aquest país...

—Sí, poca gent.

—Com us sentiu, ara que l’associació fa trenta anys?

—Ja no som tan joves [riu]. Ben mirat, es poden comptar amb els dits d’una mà les associacions culturals d’aquest país que tinguin trenta anys. En tot cas, l’aniversari és una bona excusa perquè alguns mitjans parlin de nosaltres.

—És complicat de treure el nas a la jungla mediàtica?

—Sembla que només tinguin espai mediàtic els escriptors consagrats (i, de fet, a aquests no cal que els feu publicitat), però, en canvi, els joves que comencem no som enlloc. Hi ha espais on, si no tens un llibre publicat o en via de publicació, no t'hi conviden.

—L'aniversari us ha donat més visibilitat?

—No ho facilita gaire, salvant excepcions. Som en un país carrincló. Conservador. De dretes. Petitburgès. Ser jove, emprenedor, amb idees i en contra de l'establishment, és molt difícil, a Catalunya. És ser kamikaze. Nosaltres ho som per vocació, però, és clar, entenc que no tothom té la paciència i l'energia necessàries per a poder arribar a aquest punt.

—L'objectiu d'un jove futur escriptor és escriure o publicar?

—Jo sóc partidari d'allò que es deia: la feina ben feta no té fronteres. Si escrius bé, tard o d'hora et publicaran. Ara, que t'hi guanyaràs la vida? Això ja no ho sé. Depèn de si et deixes vendre per poc o per molts diners.

—De si et deixes vendre?

—Sí, sí, ho veig claríssim. Potser acabaràs publicant quan seràs mort o potser t'arribarà el reconeixement aleshores, com en el cas d'en Trabal. Ara bé si et deixes vendre o si et deixes influir pels editors o si et presentes a concursos d'aquests a dit, és més fàcil, és clar. Però això passa en totes les feines: si et prostitueixes aviat, arribes més aviat. Ara, arribes com arribes. El camí hi és: si tu el vols fer més curt, endavant, però hi ha el perill de deixar-te influir massa.

—No totes les influències són necessàriament negatives...

—No, però quan t'asseus a l'ordinador i dius "a veure, avui dia què es ven més, quin tipus de llibre m'agafaria una editorial?"... és aquí quan et prostitueixes.

—I si amb aquest plantejament fas una obra d'art? També Miquel Àngel pintava per encàrrec...

—Sí. Es pot ser una puta com Carmen de Mairena o es pot ser una puta de luxe. No es deixa de ser una puta, però. En tot cas, penso que hi ha una diferència abismal: pots escriure pensant en el lector o escriure pensant en l'editor. I és diferent. Nosaltres apostem per escriure pensant en el lector. Bàsicament perquè

EL TEMPS

amb els editors encara no hi podem pensar, i si de vegades hi pensem resulta que no ens fan cas [riu]. Diuen que som gent que fem coses molt estranyes.

“Apostem per escriure pensant en el lector. També perquè els editors no ens fan cas”

—Per què?

—En realitat tampoc no ho hem intentat gaire, però quan tens un llibre on es barregen relats breus amb aforismes, poesia i pensaments, pot ser que sigui poc vendible. És molt ric, i a França t'ho publicarien, però aquí és poc vendible. Perquè no ho poden encasellar. Perquè després, la persona que fa la contraportada, abans d'escriure s'hauria de llegir el teu llibre. I això requereix hores.

Núria Cadenes